

ውሀ የገባ አሞሌ

(ለዶክተር ያዕቆብና መስሎቻቸው መልስ ብጤ)

ከ --ሰንደቁ ዘላላም

የሀገራችን አዛውንት ሲተርቱ ዕድሜ ያልመከረው ሽማግሌ ውሀ እንደገባ አሞሌ ነው ይላሉ። ይሚሟል። ዶክተር ያዕቆብ ባለፈው ሰዎን በሰጡት መግለጫ/ቃለ መጠይቅ የብዙ ድርጅቶችን መሪዎች፤ ለለውጥ የታገለውን ትወልድ ሁሉ አውግዘው መናገሩ ቀርቶባቸው በቃኝ አበቃሁ ማለት ሲችሉ የራሳቸውን ምፀት በሌሎች ላይ ሁሉ ለመጫን ጥረው በመገኘታቸው የፈነደቀው የወያኔ ጎራ በዚህ በዚያ አጆህ አጆህ እያላቸው ነው። ሰውየው ዳግም ሟሙ። መርስዔ ኪዳን በተባለ ወያኔ የተፃፈውንና በወያኔ ድረገፅ በአይጋ ፎረም የተፃፈውን ያነቧል።

ዶክተር ያዕቆብ የንጉሱን መንግሥትና ስርዓት የታገለውን ትውልድ ሁሉ በአክራሪነት፤ ባለመቻቻል ና በሌላ ሌላም ሁለ ይወነጅላሉ። ግራ ክንፍ ወይም ማርክሲስት ሌኒኒስት የነበሩ ይመስልም በዚህ ርዕዮተ ላይም የጭቃ ጅራፋቸውን አውርደዋል። የዚያ ትወልድ አባላት አሁንም በየድርጅቱ አሉና ሁሉም ወርደው ሃላፊነቱ ለአዲስ ትውልድ ይሰጥ በሚልም እነሆ እኔ በበኩሌ ከቦታዬ ለቀቅኩ ይላሉ ። በዘመነ ኒክሰን “ ውሃን ዘ ጎይንግ ጌትስ ታፍ ዘ ታፍ ጌት ጎይንግ” የተባለውን ያስታውሳል። ጉዞው ሲከብድ ብልጦች ሽብረክ--ላጥ ይላሉ ዓይነት ነው። የወይዘሪት ብርቱካን ፓርቲ መሪ ነኝ ብለው ከርመው የታሰረችው መሪ ሳትፈታ ከቦታዬ ወርጃለሁ ማለቱ የእኚህን ሰው የቆየ ትችት ጋባኸ ጠባይ የሚያሳይ ነው ቢባል ትክክል ነው። ዶክተር ያዕቆብ በትግሉ ዙሪያ ለረጅም ጊዜ መኖራቸው በደፈናው ባያከራክርም ሚናና ቦታቸው ግን በግልፅ መቀመጥ ያለበት ነው። ከዋለልኝ መኮንን ጋር በአይሮፕላን ጠለፋ ተካፍላ ሌሎቹ በግፍ ሲገደሉ የተረፈችውን ዜጋ ለመከላከል በጥብቅና መቆማቸው ዛሬም የሚያስመስግናቸው ነው። ከዚያም በኢሕአፓ አባል ሆነው በዚያውም ወደ ኬንያ ተሰደው በዚህ ቦታ ለድርጅቱ ለአጭር ጊዜ መስራታቸው ይነገራል። ከኬንያ ወደ አሜሪካ ድርጅቱን ትተው ከሄዱ በኋላ ግን ከኢሕአፓ ጋር የነበራቸው ቀጭን ግንኙነት ተበጥሷል። ዶክተር ያዕቆብ በኢሕአፓ በነበሩበትም ጊዜ በግራ ርዕዮተ ያመኑ ናቸው ማለት የሚቻል አልነበረም ሲሉ የሚያውቋቸው ብዙ ጊዜ ተናግረዋል። የኢሕአፓ ያመራር ኮሚቴዎች አባል እንዳልነበሩ ውስጠ አዋቂዎች ከዓመታት በፊት ገልፀውታል። በነበረው ጎርፍ ተጠርገው የዚህ ድርጅት የአጭር ጊዜ አባል ሆኑ እንጂ ዶክተር ያዕቆብ በዚያ ትወልድ እንቅስቃሴ ቦግ ያለ ሚና ሆነ የአመራር ቦታ የያዙ አልነበሩም። በዚያን ጊዜ ግራ ቀኝ ኢሕአፓ ነበር ና ዶክተር ያዕቆብ የዚህን ድርጅት መሰረታዊ እምነት ከልባቸው ባያስቀምጡም አባል ነበሩ።

ወደ አሜሪካ ዘልቀው ትምህርታቸውን ቀጥለው ኑሮአቸውን ሲያደላድሉ ኢሕአፓ ግን መራራ ትግሉን ቀጥሎ ነበር። ከዚያም ውሎ አድሮ ዶክተር ያዕቆብ በፖለቲካው መድረክ ብቅ ያሉት ደርግ ሊወድቅ ሲልና ህብረት ለመመስረት ጥረት ተደርጎ በቶሮንቶ ካናዳ ስብሰባ ሲደረግ ነው። ይህ ስብሰባ የተቃዋሚዎችን ህብረት እንዳያቋቁም ኃያሉ መንግስትና ቅጥረኞቹ ባከሄዱት ሻጥር

ዶክተር ያዕቆብ፤ ዛሬም የፀረ ሕዝብ ሻጥር ተካፋይ የሆኑት ኤፍሬም ይስሐቅ፤ሟቹ ደረጃ ዴሬሳና የዚህ ሰው ተቀጣሪ የነበረው ሌላ ስም አይጠሬ ምሁር፤ ወዘተ ተካፋይ ሆነው የቶሮንቶውን ስብሰባ ማካላሽት ብቻ ሳይሆን ቀጣይ ቀጠሮውም በጊዜ እንዳይሳካ አድርገው ብዙ ጉዳት አድርሰዋል። ዶክተር ያዕቆብ የብሄረሰብ ድርጅቶችን ለማሰማማት ብዙ መድከማቸውን ወያኔው መርስዔም በአድናቆት ነግሮናል። ወያኔ ለስልጣን ሲደርስም ወደ አዲስ አበባ ተመልሰው በወያኔ ዙሪያ መታየታቸውና ውሎ አድሮም በዶሮ እርባታ ንግድ መግባታቸውና ከዚያም ቅንጅት በተባለው ስብሰብ ውስጥ አመራር ኮሚቴ አባል ሆነው መድረክ መውጣታቸው ታይቷል። ዶክተር ያዕቆብ በአሜሪካ ቤተሰብ መስርተው በህግ አስተማሪነትና በህግ አማካሪነትም ደረጃ ሲሰሩ መቆየታቸውም የሚታወቅ ነው። የቅንጅት ውስጥ አወቆች ዶክተር ያዕቆብ ለወያኔ ጎብደድ በማለት ቅንጅትን ካልፈሰፈሱት ምሁሮች አንዱ መሆናቸውን ይጠቅሳሉ።

ወደ ዶክተር ያዕቆብ ኑዛዜ አይሉት ክስ ከመግባታቸው በፊት ግን ማተብ በጣሾችን በተመለከተ በአጭሩም ቢሆን መተቸት እንገደዳለን። የግራ ክንፍ ድርጅቶችና ኮሙኒስት ፓርቲዎች አባል ነበርን ብለው ከዚያም ክደው ተቀይረው የለየላቸው ፀረ ኮሙኒስት የሆኑ ብዙዎችን ታሪክ ስንመረምር ከፅንፍ ፅንፍ መሆኑን እንረዳለን። ቆብ የቀደደ ቄስ እንዲሉ ነው። ጭፍን ማክኢስት ነን ብለው ሧርቀው የከረሩ ጳንጤዎች የሆኑት ዝርዝር ጥቂት አይደሉም። ክህደቱ የተባለው የወያኔ ቡችላ ለምሳሌ በየሁኔታው አቅዋምን መቀያየር የፖለቲካ ብስለት ነው ሲል በሰሞኑ ፅፏል። ግትርነትን መቋቋም በሚል ሽፋን አድርባይነትንና አቅዋመ ቢሰነትን ማንገስ መሆኑ ነው። የአፄ ኃይለሥላሴን ስርዓት ለመጣል በተደረገው ትግል ጭራሹኑ ያልተሳተፉና በፀረ ደርጉም ትግል ጥግ ይዘው ተመልካች የሆኑ ዛሬ አዲስ ታሪክ ሊፅፉ በመነሳት ያን የታገለውን ትውልድ መቀጥ ቀጥ ልምዳቸው ሆኖ ይገኛል። ዛሬ የፖለቲካ ድርጅቶች ኮከቦች ነን ሊሉ የተነሱ ብዙዎች የትግል ታሪካቸው ዜሮ ካልነበር አሳፋሪ ይዘት የነበረው መሆኑን ስንጠቅስ ስም ጥሩ ብሎ የሚያስቸግረን ሰው የሚኖር አይመስለንም። ሠያ ትውልድ ማተብና እምነት ነበረውና ይህ ፅንፍ ሆነም እምነት የሌላቸው ያን ትውልድ በግትርነትና በአክራሪነት ለመክሰስ ይጮኻሉ። ዶክተር ያዕቆብ ለዚህ መሰል ሽጌዎች አጃቢ ናቸው። ያ ትውልድ ግራ ክንፍ ስለነበር መቻቻልን አይወድም ነበር፤ ተናክሶ ተጨራረሰ ብለው የደርጎችን የወንጀል መሸፈኛ ልፈፋ የራሳቸው አድርገው ይቀርባሉ። ማተባቸውን የበጠሱ ወይም ሰልፋቸውን የቀየሩ፤ ትላንት ለጭቁኖች ቆምን ብለው ዛሬ ለበዝባ ገራች የሚቆሙ ወይም በዝባኸ ይሆኑ፤ ትላንት ለሕዝብ አንድነት እንሰየፋለን ሲሉ ተደምጠው ዛሬ በአሳፋሪ መንገድ ወድ ጎጣቸውና ብሄረሰባቸው ተመልሰው ዘረኞችን ሲያጅቡ የእነዚህ ሰዎች አንጎል የታመሰ ባህር መሆኑ የሚጠበቅ ነው። ስነ ልቦናቸውና የቀራቸው ህሊና ይናጣል። ከዳህ ከዳሽ ቃጭል በውስጣቸው ያቃጭልባቸዋል። ከአፈርኩ አይመልሰኝ ይመጣና ያደቆናቸውን የክህደት ሰይጣን ጋልበን ብለው ይጎነበሱለታል። እሱም ይጋልባቸውና ዛር እንደያዘው ሰው የቅሌት ቋንቋኛን ያስለፈልፋቸዋል። በፖለቲካው መስክ የወሊሶው አባ ወልደ ተንሳይ ማስፈለጋቸው ይታያል!

የዶክተር ያዕቆብ በዚያ ትውልድ ላይ መዝመት ለወያኔ ያስደሰተው (በለሆሳስ ነካ ቢያደርጉትም) የተቃዋሚ ድርጅቶችን መዳከምና በተወሰነ ደረጃ መፍረስን በዋና ደረጃ በታጋይ ድርጅቶች አባል በነበሩ ግለሰቦች ምክንያት የመጣ ነው ብሎ ስለሚደመድም ነው። እኔም ኢሕአፓ ነበርኩ፤ እገሌም መኢሶን ነበር፤ ሌላውም ሌላ ሌላ ብለው የነበርንባቸው ድርጅቶች ልምድ ተፅዕኖ አሁን ያለንበትን ድርጅት ኅዳውና ለወጣቶች መልቀቅ አለብን ይላሉ። ዶክተር ያዕቆብ በሚገባ ሊጨብጡት ባልቻሉት ፖለቲካ ገብተው ከያኔ እስከዛሬ ሲያደፈርሱ የነበረውን በቃ ብለው መተዋቸውና ወደ ትርፍ አስገኚ የዶሮ እርባታው ማተኮራቸው እስከየው የሚያሰኝ ነው። ሌሎች መሰሎቻቸውም ቢከተሉ ይመረጣል። የፖለቲካ እውቀትና ልምድን በደፈናው ለወጣት መልቀቅ በሚል መዳፈኑም ብልህነት አይደለም። ክህደቱም አንፃራዊ ወጣትነት ያሳይ የለ? ዶክተሩ ግን ኢሕአፓንም፤ መኢሶንንም፤ የአልባኒያና ስታሊን አምላኪውን ወያኔ ማሌሊትንም፤ የሶቭየት ታዛዥን ኢሠፓንም በአንድ ርዕዮተና ልምድ ቋት ከተው ማቅረባቸው ስህተት ከመሆኑ ሌላ ያስገምታቸዋል። ዛሬ አለምንም የረባ የፖለቲካ አቅዋም ወይም ርዕዮተ ልዩነት እርስ በርሱ የተናከሰ ተቃዋሚ ስብስብ አባል ሆነው የቆዩት ዶክተር ያዕቆብ በጠራ የፖለቲካ አቅዋም ልዩነት የተለያዩትን እነ ኢሕአፓ መኢሶንን ለምሳሌ በአለመቻቻል ለመክሰስ መነሳታቸው ያስገርማል። ኢሕአፓና መኢሶን በአብዮቱ አካሄድ፤ በአደረጃጀት፤ ስልጣን ከያዘው ጋር በማበርና ባለማበር፤ በትግል ስልት ወዘተ መሰረታዊና ሊታረቅ የማይችል ልዩነት ስለነበራቸው ሳይተባበሩና ወይም እንደሚባለው ሳይቻቻሉ ቀርተዋል። ዶክተር ያዕቆብ እስቲ መለስ ብለው የቅንጅት ሂደት ይዘቱን ያጠኑ! መሪያቸውን አሳስረው በአልባሌ ምክንያቶችና እኔ እበልጥ እኔ እበልጥ በሚል የምሁር ግብዝነት ለክፍፍል የበቁ ሆነው ሳለ በምን የሞራል ብቃት ነው ታዲያ ያን ትውልድ ሊከሱ የሚነሱት? ያ ትውልድ ርዕዮተና የጠራ የፖለቲካ አቅዋም ስለነበረው የሀሳብ ልዩነቶች በሀሳብ መፋጨትና ክርክር ሲስተናገዱ (የቀድሞ የተማሪ ማህበራት ትግልና ጉባዔዎች ምሳሌ ናቸው) የሚሰነዘሩ ቅፅሎች ስድብ የሚመሰሉት ለክቡር ዶክተሩና ለፖለቲካ አላዋቂዎች ነው። የወያኔ ቅጥረኛ ብሎ መጥራት በመጀመሪያ ደረጃ የግለሰቡን ማንነት ገላጭ ነው። አንድ ግለሰብ ከህደቱ ሲባል፤ ባንዳ ሲባል፤ ሆዳም ሲባል ዘለፋ ሳይሆን አቅዋሙን መግለጥ ነው። ስሙ ሳይሆን የከረፋው፤ ጠሪውም ሳይሆን ያጠፋው የግሰለሰቡ አሳፋሪ አቅዋም ነው ተጠያቂ። ባንዳን ባንዳ ይሉታል እንጂ ማንዴላ ብለው ያቆላምጡታል ታዲያ? አይበቃም! ስለዚህም ያ ትውልድ መቻቻ ልን አያውቅም ነበር፤ ዴሞክራሲን ተፃሮ ነበር፤ አክራሪ ነበር፤ ወዘተ በሚል ሀቅን አጣሞ ታሪክን በጠራራ ፀሐይ ማጅራት መምታቱ ቢያበቃ መልካም ይሆናል።

ሀገርን በተመለከተ፤ ወያኔን ጠላት ብሎ መታገልን በተመለከተ የዶክተር ያዕቆብ አቅዋም አጠያያቂ ከሆነ ዓመታት ተቆጥረዋል። የወያኔ አገዛዝ ይውደም ሕዝባዊ ጩኸት ጆሮአቸውን ያማቸዋል። በወያኔ ላይ ማክረር ስህተት ነው ባይ ናቸው። አይ ያ ትውልድ ብለው ያማርራሉ። የእሳቸው የሰለጠነ ፖለቲካ ለወያኔ ኅንበስ ለስለስ ማለትና ለምዕራባውያን ታዛዥ መሆን ነው።

ይኼ ታዲያ አልዋጥ ቢለን፤ እንደ ጀግናው ማቼ ፕሮፌሰር አሥራት ይህ ሁሉ የሆዳሞች ፖለቲካ ካ ነው ብንል፤ የፈሪዎች አቅዋም ነው ብንል ምን አጠፋን? ዶክተር ያዕቆብ በመደብም ሆነ በፓለቲካ እምነታቸው ከሕዝብ ጎራ መውጣታቸውን እስካሁን ካላወቁ እነሆ መርዶውን እንንገራቸው። ሁኔታው ሲከብድ ያውም የታሰረችው የድርጅታቸው መሪ ሳትፈታ በቃኝ ብሎ ሰበብ ደርድሮ ዞር ማለት ያስወቅሳል እንጂ የሚያስመሰግን ድርጊት አይደለም። ተቃዋሚ ድርጅቶች አሁን ባሉበት የተዳከመ ደረጃ የደረሱት መጀመሪያ በወያኔ አፈናና አፍራሽ ድርጊት የተነሳ ነው። ይህንን ለመሸፋፈን ዶክተሩ መነሳታቸው በጣም ያሳዝናል። ቅንጅትና ህብረት ወያኔን በ1997 ኡ ምርጫ አሸንፈውታል። የወያኔ ቡድን ህይልን ተጠቅሞ የሕዝብን ድምፅ ሲሰርቅና ሲያፍን ምዕራባውያን ደግሞ ጥቅማቸውን ያስቀደሙ መሪዎችን ደልለውና አስፈራርተው የሕዝብን ትግልን አድማ መቅበራቸውን ገና አልረሳንም። ቅንጅትን ለማፍረስ በወያኔ ትዕዛዝ ስር የሚንቀሳቀሱ ሰርጎ ገቦች የፈፀሙትን ደባ ሕዝብ ያውቃል፤ ከሀዲዎችም ለታሪክ ፍርድ ተመዝግበዋል። የድርጅት መሪዎች ለሚፈፀሙት ስህተት ተጠያቂ መሆናቸው ባይቀርም ለደረሰው ቀውስ ግን በዋናነት ተጠያቂ ወያኔ መሆኑ ሳይነሳ የተወሰኑ ግለሰቦችን በማንሳትና የነዚህንም የቀድሞ የድርጅት ቱሪስትነት ፈጣን ጉዞን በማውሳት ያን ትወልድ በእጅ አዙር ለመወንጀል መነሳቱ የሚያዋጣ አይደለም። ዶክተር ያዕቆብ መሸከም የሚገደዱት ከባድ መስቀል አለና ይህንን ራሳቸው በጫንቃቸው ይሸከሙ እንጂ ታሪክን በመከለስ እንደገና ለወያኔ ታዳጊና ረዳት ባይሆኑ ይሻላቸዋል።

ዕድሜ ፀጋ ነው፤ ቁም ነገር ከሰሩበት፤ ትምህርት ከገበዩበት። ኩኩሉ ዶክተር!